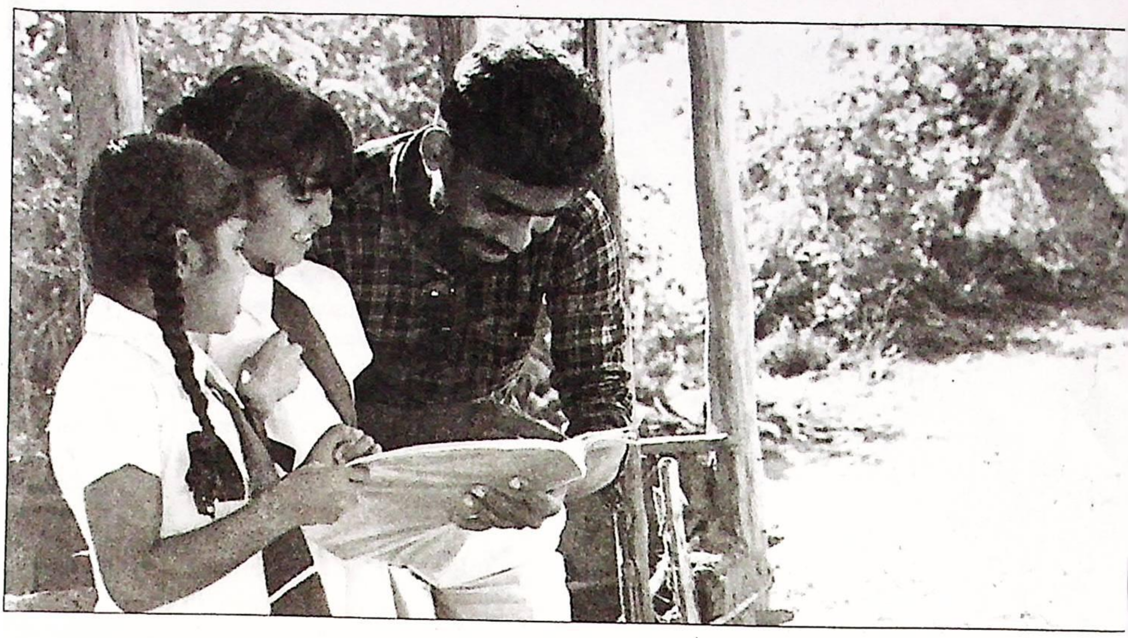

ආසියාවේ ගුරු තරුව

තෙරුණි ද සිල්වා

2022 වර්ෂයේ ආසියාව බැබලවූ ගුරු තරුව අසිත් මුතුකුමාර ජයරත්න. ඇතුගල්පුරයේ කනුඹටුව ගමේ. කනුඹටුව කණිෂ්ඨ විද්‍යාලයෙන් මූලික අධ්‍යාපනය හදාරා කුරුණෑගල මලියදේව විද්‍යාලයෙන් උසස් පෙළ හදාරා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයන් ප්‍රසංගකලා විශේෂවේදී දෙවන පෙළ සාමාර්ථයක් ලබාගෙන විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ඉවත්ව ගුරු වෘත්තියට පිවිසෙන්නෙක්. මේ වනවිට කුරුණෑගල ආරක්ෂක සේවා විද්‍යාලයේ නාට්‍ය හා රංග කලා ගුරුවරයෙක් ලෙස කටයුතු කරනවා.

මගේ පළමු පත්වීම කල්පිටිය පුත්තලම ශාන්ත අන්තෝනි විද්‍යාලය. මම ඒ විද්‍යාලයට යද්දි ඒ පාසලේ නාට්‍ය හා රංග කලාව කියන විශයක් තිබුණෙ නෑ. ඒ පාසල තිබ්බේ කල්පිටිය පුත්තලම කිච්චට ලංකාවේ අන්තවගේ තියෙන්නේ ඒ කොටසේ තියෙන්නේ. පාලවියෙන් මෙහාට ඒ ළමයි ඇවිත් තිබ්බේ නෑ. 2014 අවුරුද්දේ මම මගේ ගමන ආරම්භ කරද්දි ඒ ළමයි නාට්‍ය දැකලා තිබ්බේ නෑ. එවන් අත්දැකීමක්වත් නැති ළමුන් හා එක්ව මාස 3ක් 4ක් වාගේ කාලයේදී කරපු නාට්‍ය ඒ වසරේම සමස්ත ලංකා සම්මාන ලබා ගන්නවා. ඒ වර්ෂයේ සිට කොරෝනා කාලය වනතුරුම අපි සමස්ත ලංකා හා ජාතික මට්ටමේ ජයග්‍රහණ ලැබුවා. එයාලා එක්ක කොරෝනා කාලේ අපි කෙටි චිත්‍රපටයක් නිර්මාණය කරනවා. චිත්‍රපටයේ නම ඔෑ ෘසෘශ - වියලි. ඒ චිත්‍රපටය ඉන්දියාවේ හොඳම කෙටි චිත්‍රපටයට හිමි සම්මානය ලබා ගන්නවා. ඕෂෝ ෆිල්ම් මේකර් සම්මානය හා තවත් අන්තර්ජාතික සම්මාන උළෙල කිහිපයක ඇගයීමට පාත්‍රවෙනවා.

පුත්තලම කියන්නේ සංස්කෘතිය අතින් වෙනස්. මුහුදුබඩ ප්‍රදේශයක්. දේශගුණය වෙනස්. ආගමික පරිසරය වෙනස් වගේම බහු සංස්කෘතික පද්ධතියක් එක්ක වැඩකරන්න වුණේ. ධීවර කර්මාන්තය හා දුම්කොළ, මාළු, ඉස්සෝ කොටු, ලුණු කර්මාන්තය තමයි ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ග. ඒ ළමුන්ගේ හා දෙමාපියන්ගේ අධ්‍යාපනයට වැඩි නැඹුරුවක් තිබ්බේ නෑ. එදිනෙදා ජීවිතය හැඩගස්වා ගැනීම තමයි ප්‍රධානම කර්තව්‍ය වුණේ. සීමිත පිරිසක් අවබෝධයෙන් හිටපු අයත් හිටියා. ඒ වගේ වැඩිහිටියෝ ළමයි එක්ක ගනුදෙනු කරන්න වුණා. මම වගේම අනෙක් ගුරුවරුන්ටත් එහෙමයි.

පාසලේ ළමුන් 800කට ආසන්න සංඛයාවක් හිටියා. බොහෝ ළමුන් අධ්‍යාපනයට නැඹුරුවීමේ දැක්වූ අලස බාවය හේතුවෙන් සාක්ෂරතාවය බොහෝම අඩුයි. අවුරුදු 08කට වඩා වැඩි කාලයක් මම එහි ගතකළා. ගුරුවරු ලෙස අපි ළමුන්ට ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේදී අපි ඇතැම් වෙලාවට අපහසුතාවට පත්වෙනවා. විකල්ප ඒ වෙනුවෙන් හොයන්න වෙනවා. උදාහරණයක් ලෙස 2019 වගේ වෙද්දි මට ලැබුණේ 09 ශ්‍රේණියේ පන්තියක්. එහි මට ලැබුණු පන්තියක ළමුන් 30කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් හිටියා. එයින් 20ක් පමණ අකුරු ලියන් කියන්න හැකියාව නැති ළමුන්. ඉගෙන ගන්න බැරිකම නෙවෙයි. අධ්‍යාපන මාර්ගයට ගන්න ඕනේ වුණා. ඒ වෙලාවේ මම සාම්ප්‍රධායික උගන්වන ක්‍රමවේදයෙන් ඔබ්බට ගිහින් ඉගැන්වීම් කටයුතු කළා. සාක්ෂරතාව වැඩි කරන්න හා දියුණු කරන්න කෙටි ක්‍රම යොදා ගත්තා. දැන් තියෙන සිස්ටම් එකත් එක්ක පන්ති කාමරයේ ඉගැන්වීම් කරත් මම පාසල අවසන් වුණාට පස්සේ බයිසිකල් කිහිපයක් හොයාගෙන ළමයි එක්ක ඒ පැත්තෙ තියෙන වැලිකඳුවල පයිසිකල් පැද්දා. මුහුදු වෙරළට, එළවලු කොටුවලට ගිහිල්ලා ඉගෙනීම් කටයුතු කරා. අකුරු ලියන්න කියන්න බැරි අය, ආර්ථික අපහසුතා තියෙන ළමුන් පාසල් එන ප්‍රමාණය අඩුයි. ඒත් විනෝද ක්‍රමවේදවලට ඒ ළමුන් සහභාගි වෙන්න කැමති. ඒ මත කලින් වැඩකරාට වඩා වැඩියෙන් වැඩ කරන්න, අවධානය දෙන්න යොමු වුණා. මම ඒ ක්‍රමය නම් කරේ නිදහස් පාරිසරික ජංගම අධ්‍යාපන ක්‍රමය කියලා. ඊට අමතරව ටකේ සිස්ටම් ස්පර්ශමය ක්‍රමවේදය කියලා මගේම ක්‍රමයක් මගින් ළමුන්ට ඉගැන්වීම් කටයුතු කළා.

ප්‍රායෝගික වැඩසටහන් එක්ක මම වැඩ කරා. අපේ පළමු නාට්‍ය කරන කාලේ හවස නාට්‍ය කරන්න ගත්තම එළිවෙනකම්ම වැඩ. මොනවමහරි වැඩ. කඳවුරු තියලා පාඩම් කරන වැඩක් වෙන්න පුළුවන්, නාට්‍ය පුහුණු වීම්, ඇඳුම් හා පසුතල නිර්මාණය වෙන්න පුළුවන් ඒ වගේ වෙලාවට අපිට විදුලිය තිබ්බේ නෑ. අපිට නාට්‍ය පුහුණුවීම්වලට රංගශාලාවක් තිබ්බේ නෑ. ඒ ක්‍රීඩාග ාරයේ තමයි අපි පුහුණුවීම් කළේ. මුහුදුබඩ නිසා හුළඟ වැඩී. එතකොට අපි සෙට් එකක් තිබ්බම ගහගෙන යනවා. ටියුඩර්ගේ පුංචි පවුල කියලා නාට්‍යයක් කළා. එහි පසුතලයට අපි භාවිත කළේ පෙට්ටි. ඒවා හුළඟට ගහගෙන යනවා. අපි ආයේ ඒවා නැවත හදනවා. ඒ වගේ දුෂ්කර ගමනක් මේ ආපු ගමන.

විදුලිය නති වුණාම දෙමවුපියෝ එනවනේ ළමයි ගෙදර එක්ක යන්න. එයාලගේ ලොරිවල, මෝටර් බයිසිකල්වල ලයිට් පැවිලියන් එකට ගහලා ඒ ආලෝකයෙන් අපි පුහුණුවීම් කළේ.මම ලොකු ආයාසයක් වගේම ලොකු කැපකිරීමක් කළා ඒ දවස්වල. ඒ කාලයේ ළමුන්ගේ ජයග්‍රහණ වගේම මගේ කැපවීම්වල ප්‍රතිපලයක් ලෙස මට ලංකාවේ 2018 ලංකාවේ හොඳම ගුරුවරයා සම්මානය මට ලැබෙන්නේ. 2021 වර්ෂයේ ආසියාවේ හොඳම ගුරුවරයා සම්මානය ලැබෙනවා. ඒ වසරේම ආසියාවේ ග්ලෝබල් එක්සලන්ට් අවෝර්ඩ් සම්මානය ලැබෙනවා / 14 පිටුවට

ආසියාවේ..

12 පිටුවෙන්

රටවල් 35කින්. කොරෝනා නිසා ඒ සම්මාන උළෙලවල්වලට සහභාගිවෙන්න මට හැකියාව ලැබෙන්නේ නෑ. මෙවර 2022 ෟාමප්ඵසදබ ෂජදබ 'ඒරා සම්මනාය ගන්න යන්න මට අවස්ථාව ලැබුණා. මේ මස සැප්තැම්බර් 19 දිල්ලිවල තමයි සම්මාන උළෙල තිබ්බේ.

මම පාසල් ප්‍රජාව එකක් ගනුදෙනු කරන්නේ කොහොමද? ළමුන් ළබාගෙන තිබෙන ජයග්‍රහණ මොනවද? මගේ අධ්‍යාපන ක්‍රමවේද මොනවද කියන සියල්ල අධ්‍යයනයකින් පස්සේ තමයි මට මේ සම්මානය ලැබුණේ.

මම ලංකාවේ මේ වෙනකොට යෞවන සම්මාන ලබලා තියෙනවා. නමුත් ගුරුවරයෙකු ලෙස 2018 සිට මම සම්මාන ගන්නවා. අන්තර්ජාතික මට්ටමේ සම්මාන 03ක් ලැබෙනවා. මේ ගමන මට කුඩා කාලයේ සිටම අභියෝගයක්. මම ආර්ථි මට්ටම ඉහළ තිබ්බ පවුලක් නොවේ. අම්මයි තාත්තයි ගොවිතැන් හා කුලී වැඩ කරේ. මට උගන්වන්න ගොඩක් එයාලා මහන්සි වුණා. මම සාමාන්‍යපෙළ ලියන්නෙම මගේ නංගිගේ මිණිය ගෙදර තියෙද්දි. ඒ ගමනෙදි පාසලේදී අපි වැඩ කරන්නේ ලංකාවේනේ. ඒ අධ්‍යාපනය ක්‍රමයම තමයි මම දැකපු ලොකුම අභියෝගය මට. ළමුන් පන්ති කාමරයට හිරවෙලා කොටුවෙලා ඉගෙන ගන්නවා. ළමයි කියන්නේ නිදහසේ ඉගෙන ගන්න ඕනේ. නිදහසේ විදින්න ඕනේ. දැනුම කුසලතා සියල්ල සංවර්ධනය වෙන්න ඕනේ. නමුත් ලංකාවේ දැනුම විතරයි සංවර්ධනය කරන්නේ. සර්වසම්පූර්ණ දරුවකු බිහි කිරීමම ප්‍රශ්නයක්. චක්‍රලේකවලින් ගුරුවරු හිරකරලා තියෙනවා. පාසල්වල වැඩකරනකොට පරිපාලනයෙන් ගැටලු එනවා. පරිපාලනයට ඕනේ වීදියට අපි නිර්මාණ කරන්න වෙලා තිබෙනවා. ළමුන්ට හා ගුරුවරුන්ට ඒ මගින් තිබෙන අවස්ථා ගොඩක්දුරට අහිමිවෙන අවස්ථා මම දැකලා තියෙනවා. පාසල තමයි සංවර්ධනය විය යුතුම තැන. අධ්‍යාපනය තුලින් තමයි රටක ආර්ථිකය, අනාගතය සියල්ල රදා පවතින්නේ. ඒ නිසා පාසල සංවර්ධනය විය යුතුමයි. සාර්ථක නිෂ්පාදකයක ලෙස ළමයාව එළියට දාන්න වෙනවා. ළමුන් මේ වෙලාවේ ප්‍රශ්න ගොඩක් එක්ක ඉන්නේ. බලධාරීන් දකින්නෙ නෑ ඒවා. මම ළමුන්ට අමතර පන්ති කරනවෙලාවලදී එයාලා කාලා නෑ. බඩගින්නේ ඉන්නෙ කියලා මට දැනෙනවා. පේනවා. ඒ වෙලාවෙදි කන්න නොදී මට ඉගැන්වීම් කටයුතු කරන්න බෑ. මගේ ආර්ථික තත්ත්වය එක්ක එයාලා වෙනුවෙන් දෙයක් කරන්න අමාරු අවස්ථාවල මම ළමුන්ට හොරෙන් මගේ කෑවේ කඩලා කෑම ගෙන්නලා දීලා තියෙනවා.

ගුරුවරු ලෙස අපි පුළුවන් තරම් ළමුන් තේරුම් ගන්න ඕනේ. දරුවන් තේරුම් නොගෙන අපි ප්‍රතිචාර දක්වනවා. මම ළමුන්ට හරි සමීපයි. අපි දරුවන්ට ආදරය කරන්න ඕනේ. එයාලගේ ප්‍රශ්න අවබෝධ කරගන්න ඕනේ. කන්න නෑ, බොන්න නෑ, පාසල් යන්න විදිහක් නෑ. අදින්න ඇඳුම් නෑ. මේ හැමදේම එක්ක දරුවන් හිරවෙලා ඉන්නවා. අවුරුදු 5න් 5ට ආණ්ඩුව මාරුවෙද්දි පෞද්ගලික මතිමතාන්තර වෙනුවෙන් නොවී අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණයක් පැමිණීමට කාලෙ හරි. අධ්‍යාපන අමාත්‍යංශයෙන් මම ඉල්ලීමක් කරා මට අධ්‍යාපනය දියුණු කරන්න ශිෂ්‍යත්වයක් දෙන්න කියලා වෙන රටවලට යන්න. පින්ලන්තය, ජපානය කියන්නේ හොදම අධ්‍යාපන ක්‍රමයන් තියෙන රටවල් අපි ඒවා අධ්‍යයනය කරන්න ඕනේ. පර්යේෂන කරන්න ඕනේ. ගුරුවරුන්ට අපේ රටේ එහෙම අවස්ථා අඩුයි. ඒ අවස්ථා ලැබෙන්න ඕනේ. අපි සංවර්ධනය වුණාම, දැනුවත් වුණාම, තෘප්තිමත් වුණාම, අභිප්‍රේරණය වුණාම ගුරුවරුන්ට පුළුවන් නව ක්‍රම අත්හදා බලන්න පුළුවන්. අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය වෙන්න ගුරුවරයා අප්ඩේට් විය යුතුයි. ප්‍රශ්න පත්‍රයට උත්තර ලබාදීමම නෙවේ විය යුත්තරේ අපේ අවසාන නිෂ්පාදනය වන දරුවා සමාජටට ප්‍රතිපලදායි වැඩදායි විය යුතුයි.

මේ තියෙන අධ්‍යාපන ක්‍රමය එක්ක ළමුන්ට අවස්ථා අහිමි වෙනවා. ඒ නිසා මම පාසලට පිටින් උත්සාහයක් දැරුවා භාහිරින් ළමුන්ට ඒ අවස්ථාව ලබා දෙන්න. නාට්‍ය ඉස්කෝලේ ඇකඩමිය එහි ප්‍රතිපලයක්.. ළමයි හරි ආසාවෙන් එතනට එන්නේ. පීඩනයෙන් ඉන්න ලමයි ඇකඩමියට එන්න බලන් ඉන්නවා. පාසලේ උගන්වන්නේ නියමිත දේවල්. අපි විෂය නිර්දේශෙය උගන්වන්නේ නෑ. ලෝකයේ තිබෙන සමකාලීන නර්ථනය හා රංග වැනි දේවල් ළමුන්ට හමුවෙන්නේ නෑ. මම ඒ ක්‍රමය භාවිත කළා. ඒ තුළින් ළමුන්ට මම අවස්ථාව දුන්නා එයාලගේ ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කරන්න. නාට්‍යයක් ලෙස, නර්ථනයක් ලෙස හෝ මොනයම් ආකාරයකින් නිර්මාණ හරහා ප්‍රශ්න කතා කරා. අභිව්‍යාහ්‍ය කලා විදියට හා නර්ථන ලෙස කරගෙන යනවා. එහි එක් අධියරයක් ලෙස සැප්තැම්බර් 23 වැනිදා අපි නාට්‍ය ඉස්කෝලේ කයිවාරුව කියලා එයාලගේම කතාවලින් පොතක් එළිදැක්වුවා. ඒ පොතේ කතා ලියපු ළමයි කවදාවත් ර්එෂක්‍ෂ එකට ගිහින් නෑ. ර්ධධණ්ෂ්ෂසා දැකලවත් නෑ. ඒ අත්දැකිමම ඒ දරුවනට වටිනවා. ඊට අමතරව මම සිංහල විෂය උගන්වනවා නොමිලේ. පන්ති කාමරයේ නෙවේ. මගේ ගමේ අයට වෙල් එළිවල, කදුවල තමයි අධ්‍යාපනය කටයුතු කරන්නේ පරිසරය එක්ක.

අවසාන වශයෙන් මට කියන්න ඕනේ පාසල් පද්ධතියේම භාහිර වැඩකටයුතු කරන්න දෙන්නේ නෑ. ලකුණු අඩුවෙයි කියලා බයයි. ඒත් එහෙම නෑ. නිදහස් මානසිකත්වයෙන් ඉගෙන ගන්න දෙන්න ඕනේ. ජීවිතේ විදින්නේ මේ වෙලාවෙදි කියලා මට කියපු දරුවො ඉන්නවා. සම්මාන මම ලැබුවා තමයි ඒත් ඊට වඩා මගේ දරුවො මට වටිනවා. එයාලා තමයි මගේ වස්තුව. ආකල්ප නැති, සංවේදන නැති රෝබෝවරු බිහිවෙලා වැඩක් නෑ. අපි ළමයි හදන්න ඕනේ අනාගතයට වටින. පුත්තලමෙද් මට එක් සිසුවියක් මුණගැහුණා. ඇය මුල් කාලයේ වචනයක්වත් කතා කරේ නෑ. පසුව නාට්‍යවලට සහභාගවෙලා අවසානයේ සමස්ත ලංකා හොදම නිළිය සම්මානය ලබනවා. ඒ සම්මාන මට බෙහෙවින්ම වටිනවා. අදටත් මම මගේ දරුවන් වෙනුවෙන් කැපවෙන්නේ හෙට වෙනුවෙන් එයාලා වෙනුවෙන් දෙයක් කරන්න. ඒක හරි සතුටු හිතෙන ආත්මයම තෘප්තිමත් වෙන හැඟීමක්. ■